



Entrevista Amèlia Riera Artista

Amèlia Riera, ahir, a l'Espai Volart de la Fundació Vila Casas ■ ALBERT SALAMÉ



“La gent s’h davant de l

Maria Palau
BARCELONA

Arriba a l’entrevista amb un dels seus elegants barrets. De color negre, és clar. Ella –diu, amb veu dolça– pensa, se sent i actua com el negre. En l’obscuritat dels seus quadres, no hi habita aparentment ningú, per l’absència tan desoladora d’humanitat. Però és una foscor que tots reconeixem, que tots hem vist i hem patit, que dialoga amb les nostres pors, fragilitats i solituds. Amèlia Riera (Barcelona, 1934), una històrica de l’art català, ens convida a passejar dins dels seus negres per aprendre a rebel·lar-nos contra el drama de la vida. La historiadora de l’art Glòria Bosch ha escrit el llibre *Les altres Amèlies d’Amèlia Riera* per furgar amb sensibilitat l’enigma del seu art. Es presenta avui (19.30 h) a l’Espai Volart de la Fundació Vila Casas amb una conversa de Susanna Portell i Arnau Puig.

Quantes ‘Amèlies’ hi ha?

N’hi pot haver moltes. Però és en la intimitat quan em trobo més bé. Sóc molt intimista, encara que no ho sembli. Si em demanen que parli en públic... [esbufega] A mi el que m’agradaria és adreçar-me a cada persona per separat. Per això en la meua obra lluito contra la incomunicació humana. Jo sempre m’he expressat amb un gest. Des de petita, parlar és la cosa que deixava per al final, quan ja no quedava alternativa. Feia un dibuix i el deixava a sobre del llit dels meus pares. Esperava una resposta. No n’hi havia, doncs havia de parlar. De gran vaig decidir expressar-me amb la pintura en contra. I no ho puc dir d’una altra manera: per a mi pintar és un vi-ci que no té remei.

En contra de què?



És una frivolidat que et demanin el sentit d’una ratlla en una pintura. Per favor, s’ha de saber mirar

Quasi de tot. Però, principalment, del moment en què em va tocar viure la meua joventut. Tenia una gran necessitat de trencar amb la pintura que es feia. No vaig voler exposar la meua obra fins que no vaig veure que allà hi havia alguna cosa més que pintura. De fet, vaig cremar tots els meus quadres primerencs al terrat de casa, no en volia saber res. No em va agradar mai res del que feia fins que no vaig trobar el camí de l’informalisme. Llavors sí que vaig veure una dimensió diferent per expressar el que tenia a dins i, és clar, per lluitar. Jo no vaig esperar amb els braços ple-gats el canvi social, jo el vaig esperar lluitant.

La seva pintura anhela exorcitzar el patiment humà?

El patiment sempre hi és. M’agrada algú, n’estic enamorada, però no vull començar, o em costa molt, només pensant en el final, que sé que arribarà. Tot s’acaba. La vida s’acaba amb la mort. Tinc tanta por de la vida com de la mort. Viure és patir i la mort és una incògnita. És clar que desafio la mort en la meua obra.

Els seus quadres són negres. Quin és el ‘negre Amèlia’?

El negre Amèlia és el negre. El negre m’atrau. Sóc jo. Hi ha moltes coses inexplicables, i és bo que en l’art no ho revelem tot. L’últim que vaig exposar, a l’Espai Volart de la Fundació Vi-



La d'agenollar l'obra d'art

la Casas, fa uns quatre anys, era el *Reclinatori*, amb la intenció que la gent s'agenollés davant de l'obra i se la miri amb consciència. Perquè veuran moltes coses! És una frivolitat que et demanin el sentit d'una ratlla en una pintura. Per favor, s'ha de saber mirar. La gent es pot moure com vulgui dins dels meus espais, jo no sóc dictatorial. I si dins dels meus espais hi volen posar els seus propis espais, perfecte, ja és vàlida l'obra. El que vull és que la gent pugui pensar i posar els seus sentiments dins dels meus quadres. Que s'hi desfoguin.

Noctàmbula i rebel?
 Noctàmbula total. I rebel, sí. Contestar, ho he fet sempre. Però sense cridar. La veu alta no m'agrada. La meua rebel·lia és íntima.

Què en pensa del fet que



Em van dir: «Oh, si fossis un noi, seria fantàstic.» És clar que costa ser dona i artista

li diguin Frida Kahlo a la catalana?

És una pintora boníssima. I va patir tantíssim que sí, els pensaments són els mateixos. Ara, artística-ment, som molt diferents.

Continua tenint forces i estímuls per pintar?

Forces... tinc algunes limitacions. Fer quatre per dos metres de pintura, doncs no, és evident que ja no puc. Però no és imprescindible: pots explicar el mateix en un altre format més petit. Estí-

mul, sempre. És que, si no, viuria apagada.

Encara és difícil ser dona i artista?

Per a mi no, hi he passat per sobre. Sí, és clar que costa molt més que els altres confiin en tu. Que si les dones ens cansen de les coses, que si tenim feines a fer a casa... No, senyors, si una vol, no! Poses davant de tot el que vols fer.

Mai no va defallir?

Gairebé mai. Passatger, en tot cas. Quan vaig començar, em van dir: "Oh, si fossis un noi jove, seria fantàstic." Fins llavors, jo només signava amb el cognom, però a partir d'aquell dia vaig signar Amèlia Riera. Vaig voler que sempre se sabés que jo era una dona.

Se sent reconeguda?

Sempre penses que ho podries estar més. ■

El llibre

Sopar amb l'Amèlia

A *Les altres Amèlies d'Amèlia Riera*, Glòria Bosch no exerceix d'historiadora de l'art sinó de còmplice del món d'una artista que s'ha deixat escorxar amb la revelació de vivències, sobretot de la seva infantesa, imprescindibles per entendre les seves obres.

Bosch ha teixit un relat propi amb l'ajuda d'escrits que li han dedicat múltiples professionals de la cultura al llarg del darrer mig segle. El llibre tafaneja a casa seva, situada a la



plaça de Catalunya, i s'impregna de l'atmosfera dels mítics sopars que l'artista organitza per sorprendre i divertir, amb una creativitat insòlita, els seus convidats.